

บทความแนะนำการปฏิบัติงาน

เรื่อง การจัดซื้อจัดจ้าง

สรุปสาระสำคัญ

พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ
ภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

ลำดับที่ ๒๒ ประเด็น : การจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ วิธีคัดเลือก
วิธีเฉพาะเจาะจง (มาตรา ๕๖)

สรุปเนื้อหา : การจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ ให้หน่วยงานของรัฐเลือกใช้วิธี
ประกาศเชิญชวนทั่วไปก่อน เว้นแต่

มาตรา ๕๖ (๑) วิธีคัดเลือก

(ก) ใช้วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไปแล้ว แต่ไม่มีผู้ยื่นข้อเสนอ
หรือข้อเสนออื่นที่ไม่ได้รับการคัดเลือก

(ข) พัส্তুที่ต้องการจัดซื้อจัดจ้างมีคุณลักษณะเฉพาะเป็น
พิเศษหรือซับซ้อน หรือต้องผลิตจำหน่าย ก่อสร้าง หรือให้บริการ
โดยผู้ประกอบการที่มีฝีมือโดยเฉพาะ หรือมีความชำนาญเป็นพิเศษ
หรือมีทักษะสูง และผู้ประกอบการนั้นมีจำนวนจำกัด

(ค) มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องใช้พัสดุนั้นอันเนื่องมาจาก
เกิดเหตุการณ์ที่ไม่อาจคาดหมายได้ ซึ่งหากใช้วิธีประกาศเชิญชวน
ทั่วไปจะทำให้ไม่ทันต่อความต้องการใช้พัสดุ

(ง) เป็นพัสดุที่โดยลักษณะของการใช้งาน หรือมี
ข้อจำกัดทางเทคนิคที่จำเป็นต้องระบุข้อกำหนดเป็นการเฉพาะ

(จ) เป็นพัสดุที่จำเป็นต้องซื้อโดยตรงจากต่างประเทศ
หรือดำเนินการโดยผ่านองค์การระหว่างประเทศ

(ฉ) เป็นพัสดุที่ใช้ในราชการลับ หรือเป็นงานที่ต้อง
ปกปิดเป็นความลับของทางราชการ หรือเกี่ยวกับความมั่นคง
ของประเทศ

(ช) เป็นงานจ้างซ่อมพัสดุที่จำเป็นต้องถอดตรวจ
ให้ทราบความชำรุดเสียหายเสียก่อน จึงจะประมาณค่าซ่อมได้
เช่น งานจ้างซ่อมเครื่องจักร เครื่องมือกล เครื่องยนต์ เครื่อง
ไฟฟ้าหรือเครื่องอิเล็กทรอนิกส์

(ซ) กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๖ (๒) วิธีเฉพาะเจาะจง

(ก) ใช้ทั้งวิธีประกาศเชิญชวนทั่วไปและวิธีคัดเลือก
หรือใช้วิธีคัดเลือกแล้วแต่ไม่มีผู้ยื่นข้อเสนอ หรือข้อเสนออื่น
ที่ไม่ได้รับการคัดเลือก

(ข) การจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่มีการผลิต จำหน่าย
ก่อสร้าง หรือให้บริการทั่วไป และมีวงเงินในการจัดซื้อจัดจ้าง
ครั้งหนึ่งไม่เกินวงเงินตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
(กฎกระทรวงกำหนดวงเงินไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท)

(ค) การจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่มีผู้ประกอบการซึ่งมี
คุณสมบัติโดยตรงเพียงรายเดียวหรือการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุจาก
ผู้ประกอบการซึ่งเป็นตัวแทนจำหน่ายหรือตัวแทนผู้ให้บริการ
โดยชอบด้วยกฎหมายเพียงรายเดียวในประเทศไทยและไม่มี
พัสดุนั้นที่จะใช้ทดแทนได้

(ง) มีความจำเป็นต้องใช้พัสดุนั้นโดยฉุกเฉิน เนื่องจาก
เกิดอุบัติเหตุหรือภัยธรรมชาติหรือเกิดโรคติดต่ออันตรายตาม
กฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อ และการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธี
ประกาศเชิญชวนทั่วไปหรือวิธีคัดเลือกอาจก่อให้เกิดความ
ล่าช้าและอาจทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง

(จ) พัส্তুที่จะทำการจัดซื้อจัดจ้างเป็นพัสดุที่เกี่ยวข้อง
กับพัสดุที่ได้ทำการจัดซื้อจัดจ้างไว้ก่อนแล้ว และมีความ
จำเป็นต้องทำการจัดซื้อจัดจ้างเพิ่มเติมเพื่อความสมบูรณ์หรือ
ต่อเนื่องในการใช้พัสดุนั้น โดยมูลค่าของพัสดุที่ทำการจัดซื้อ
จัดจ้างเพิ่มเติมจะต้องไม่สูงกว่าพัสดุที่ได้ทำการจัดซื้อจัดจ้างไว้
ก่อนแล้ว

(ฉ) เป็นพัสดุที่จะขายทอดตลาดโดยหน่วยงานของรัฐ
องค์การระหว่างประเทศ หรือหน่วยงานของต่างประเทศ

(ช) เป็นพัสดุที่เป็นที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างซึ่ง
จำเป็นต้องซื้อเฉพาะแห่ง

(ซ) กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ลำดับที่ ๒๓ ประเด็น : การจัดซื้อจัดจ้างพัสดุให้กับ
หน่วยงานของรัฐแห่งอื่น (มาตรา ๕๘)

สรุปเนื้อหา : เพื่อประโยชน์ของภาครัฐโดยรวม หน่วยงาน
ของรัฐแห่งหนึ่งแห่งใดอาจทำการจัดซื้อจัดจ้างให้กับหน่วยงาน
ของรัฐแห่งอื่น ๆ ก็ได้ ตามกรอบข้อตกลงระหว่างหน่วยงาน
ของรัฐผู้ทำการจัดซื้อจัดจ้างกับคู่สัญญา ต้องคำนึงถึงความ
คุ้มค่าและวัตถุประสงค์ในการใช้งานเป็นสำคัญ

ลำดับที่ ๒๔ ประเด็น : การจัดทำร่างขอบเขตของงาน
หรือรายละเอียดของพัสดุ (มาตรา ๕๙)

สรุปเนื้อหา : เพื่อประโยชน์ในการจัดทำร่างขอบเขตของ
งานหรือรายละเอียดของพัสดุที่จะทำการจัดซื้อจัดจ้างและ
ร่างเอกสารเชิญชวน ก่อนทำการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุด้วยวิธี
ประกาศเชิญชวนทั่วไป หน่วยงานของรัฐอาจจัดให้มีการรับ
ฟังความคิดเห็นร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดของ
พัสดุที่จะทำการจัดซื้อจัดจ้างและร่างเอกสารเชิญชวนจาก
ผู้ประกอบการก่อนก็ได้

หลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาการรับฟัง
ความคิดเห็นร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดของพัสดุ
ที่จะทำการจัดซื้อจัดจ้างและร่างเอกสารเชิญชวน
เพื่อนำไปใช้เป็นเอกสารเชิญชวน

★★★ติดตามสรุปสาระสำคัญ : พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการ
บริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ต่อฉบับหน้า★★★

ผู้รวบรวม : นางสาวมณี หัสชู

นางสาวพัทยา ประมาณ

ผู้จัดส่ง/เผยแพร่ : นางสาวศรีสุดา แซ่ฉื่อ

นางสาวสกุลทิพย์ แรงราย

กลุ่มตรวจสอบภายใน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
เอกสารเผยแพร่และแนะนำงานตรวจสอบภายใน
ฉบับที่ ๕ /ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

“เอกสารเผยแพร่และแนะนำงานตรวจสอบภายใน”
จัดทำขึ้นเพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร
บทความเชิงวิชาการด้านการตรวจสอบภายในกิจกรรม
ต่าง ๆ ที่หน่วยรับตรวจพึงดำเนินการ ตลอดจนเผยแพร่
ผลงาน และกิจกรรมของกลุ่มตรวจสอบภายใน ในการ
พัฒนางานตรวจสอบภายใน หากท่านใดมีข้อติชมหรือ
ต้องการแสดงความคิดเห็นหรือปัญหาเกี่ยวกับงาน
ตรวจสอบภายใน

โปรดติดต่อโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๕ ๑๘๓๐

E-Mail: iau.iad@dsd.go.th

เว็บไซต์กลุ่มตรวจสอบภายใน

Facebook ผ่านหน้าหลักของเว็บไซต์กลุ่มตรวจสอบภายใน
หรือ www.facebook.com/DSD.Internalaudit

ในฉบับ

✎ บทความแนะนำการปฏิบัติงาน เรื่อง การจัดซื้อจัดจ้าง

✎ บทความเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เพื่อเสริมสร้าง
ธรรมาภิบาลป้องกันและลดความเสี่ยงในการเกิดการทุจริต
และประพฤติมิชอบ “คำวินิจฉัยของคณะกรรมการ
พิจารณาความรับผิดทางแพ่ง”

“คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง”

เรื่องเสร็จที่ สรพ. ๖๔/๒๕๕๖

สำนวนเลขที่ ๑๕/๕๓/๒๕๕๖

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ (การเงิน
การคลัง)

เรื่อง ส่วนราชการเบิกค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมและค่าใช้จ่าย
ในการเดินทางไปราชการไม่เป็นไปตามระเบียบ

สรุปข้อเท็จจริง สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค
ได้ตรวจสอบการใช้จ่ายเงินงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ
๒๕๕๖ ของสำนักงาน พบว่า มีการเบิกค่าใช้จ่ายในการ
ฝึกอบรมโครงการณรงค์ A. เป็นเท็จคิดเป็นเงิน ๙๑,๐๖๙ บาท
และมีการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการเป็นเท็จ
คิดเป็นเงิน ๓๓,๑๒๒ บาท เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความ
เสียหายคิดเป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน ๑๒๔,๑๙๑ บาท เป็นเหตุให้
ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน
๑๒๔,๑๒๒ บาท

ความเห็นของพนักงานสอบสวน –

ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทาง
ละเมิด : เห็นว่า เจ้าหน้าที่ไม่ได้กระทำด้วยความจงใจหรือ
ประเมินเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้
ค่าเสียหาย

คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง : เห็นชอบด้วยกับคณะกรรมการสอบ
ข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

ประเด็นที่พิจารณา : มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหม
ทดแทนให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

กฎหมายที่พิจารณา : พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิด
ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง :
ตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่าเมื่อปีงบประมาณ
๒๕๕๖ สำนักงานได้ดำเนินการฝึกอบรมตามโครงการ A.
และมีการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของเจ้าหน้าที่

สำนักงาน ซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคได้
ตรวจสอบการใช้จ่ายเงินงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ
๒๕๕๖ ของสำนักงานแล้วพบว่ามีการเบิกค่าใช้จ่ายในการ
ฝึกอบรมตามโครงการ A. ปีงบประมาณ ๒๕๕๖ เป็นเท็จ
คิดเป็นเงินจำนวน ๙๑,๐๖๙ บาท และมีการเบิกค่าใช้จ่ายใน
การเดินทางของนาย ส. หัวหน้าสำนักงาน และนาง ข.
เจ้าหน้าที่บริหารงานธุรการเป็นเท็จ คิดเป็นเงินจำนวน
๓๓,๑๒๒ บาท เป็นเหตุให้ส่วนราชการได้รับความเสียหายคิด
เป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น ๑๒๔,๑๙๑ บาท (๙๑,๐๖๙ + ๓๓,๑๒๒)
โดยปรากฏรายละเอียด ดังนี้

๑. กรณีเบิกค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมตามโครงการ A.
โดยไม่ถูกต้องเป็นเงินจำนวน ๙๑,๐๖๙ บาท จากข้อเท็จจริง
ปรากฏว่า ส่วนราชการได้อนุมัติงบประมาณปี ๒๕๕๖
ให้สำนักงานเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการโครงการ
จำนวน ๔๑๖,๐๐๐ บาท โดยนาย ร. ตำแหน่งนักวิชาการ
และนาย พ. ตำแหน่งนักวิชาการ หัวหน้ากลุ่ม เป็นผู้เสนอ
โครงการเพื่อขออนุมัติดำเนินการ ในวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๖
มีผู้เข้ารับการอบรมจำนวน ๑,๒๐๐ คน ณ ศาลากลางจังหวัด
ซึ่งนาย ส. ตำแหน่งหัวหน้าสำนักงาน (ในขณะนั้น) เป็นผู้อนุมัติ
โครงการ สำนักงานได้กำหนดฝึกอบรมตามโครงการดังกล่าว
โดยมีรายละเอียดประมาณการค่าใช้จ่าย แบ่งเป็นอาหาร
กลางวัน จำนวน ๑,๒๐๐ คน ๆ ละ ๖๐ บาท จำนวน ๑ มื้อ
เป็นเงินจำนวน ๗๒,๐๐๐ บาท ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม
จำนวน ๑,๒๐๐ คน ๆ ละ ๑๕ บาท/มื้อ จำนวน ๒ มื้อ จำนวน
๓๖,๐๐๐ บาท ค่ายานพาหนะ จำนวน ๑,๒๐๐ คน เป็นเงิน
จำนวน ๙๖,๐๐๐ บาท ค่าเช่าเต็นท์พร้อมติดตั้งรื้อถอน จำนวน
๒๐ หลัง เป็นเงินจำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท ค่าเช่าเก้าอี้ ๑,๒๐๐
ตัว เป็นเงินจำนวน ๓,๖๐๐ บาท ค่าจ้างเหมาตกแต่งสถานที่
พร้อมทำความสะอาด เป็นเงินจำนวน ๒,๖๐๐ บาท ค่าจัดทำ
ป้าย Cut Out จำนวน ๑ ป้าย พร้อมติดตั้งรื้อถอน เป็นเงิน
๓๐,๐๐๐ บาท ค่าวัสดุสำนักงาน (สำหรับฝึกอบรม)